

регулювання відносин у цій сфері, тому виникає необхідність прийняття спеціального закону "Про охорону прав на комерційну таємницю".

Список літератури: 1. Сергеев А.П. Право интеллектуальной собственности в Российской Федерации. Учебник. Издание второе, переработанное и дополненное. М., 1999. 2. Андросук Г.О. Правове регулювання захисту комерційної таємниці в Україні // Адвокат. 1998. № 7. 3. Дозорцев В.А. Информация как объект исключительного права // Дело и право. 1996. № 4. 4. Підпригора О.А., Підпригора О.О. Право інтелектуальної власності України: Навч. посібник для студентів юрид. вузів і фак. ун-тів. К., 1998. 5. Трахтенгерц Л.А. Защита коммерческой тайны // Журнал Российского права. 1997. № 7.

Надійшла до редколегії 06.03.2001р.

*І.Д. Казанчук,
ад'юнкт каф. адмін. права і адмін. діяльності в ОВС
Нац. ун-ту внутр. справ*

ЦІЛЬОВЕ ПРИЗНАЧЕННЯ ТА СПЕЦИФІКА ДІЯЛЬНОСТІ З ПАБЛІК РІЛЕЙШНЗ В ОРГАНАХ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Як і в усякій іншій соціальній системі, діяльності з паблік рілейшнз в органах внутрішніх справ властиві свої відмінні цілі, що обумовлені вирішенням широкого кола завдань специфічних для цієї галузі.

Аналіз спеціальної наукової і практичної літератури дозволяє визнати загальною метою паблік рілейшнз створення сприятливого соціального середовища, корисного як для успішної діяльності конкретної організації чи державного органу, так і для забезпечення інтересів громадськості [1, с.107]. Коротко кажучи, паблік рілейшнз природно покликані на гармонізацію державних (особистих) і суспільних інтересів.

Достатньо пригадати і те, що головна мета діяльності органів внутрішніх справ України полягає в забезпеченні громадського порядку на всій території держави. Ця стратегічна мета деталізується рядом нормативних актів до такого рівня, при якому кожна конкретно визначена ціль постає як завдання безпосередньої управлінської діяльності.

З урахуванням цього аспекту і посиланням на концептуальну направленість паблік рілейшнз можна визначити для органів охорони правопорядку кінцевою метою діяльності з паблік рілейшнз встановлення та розвитку партнерських відносин між народом і міліцією України для ефективного подолання антисуспільних явищ, профілактики правопорушень, забезпечення надійного захисту особи, суспільства і держави від протиправних посягань [2, с.137, 138].

Формулюючи реальні часткові цілі паблік рілейшнз, доцільно буде звести їх у два блоки, виділивши генеральною метою органів внутрішніх справ створення зовнішнього і внутрішнього соціально-політико-психологічного середовища, сприятливого для успішної діяльності та забезпечення бажаної поведінки соціального оточення відносно органу внутрішніх справ, і ряд основних (поетапних) цілей:

- досягнення стану порозуміння й злагоди з соціальним оточенням;
- підвищення рівня довіри і прихильності цільових груп громадськості;
- створення позитивної громадської думки;
- забезпечення належного функціонування силової структури і ефективності її дій;
- зменшення плинності кадрів; підвищення рівня професіоналізму і культури працівників в роботі з населенням;
- управління іміджем (збереження репутації); формування ситуації успіху, приємності органів внутрішніх справ в суспільстві;
- рішення нестандартних завдань.

Ці цілі зумовлені зовнішнім середовищем [1, с.14] і завжди соціально корисні. Але головне те, що шляхи їх досягнення можливі засобами паблік рілейшнз, що носять пізнавальний, ознайомлюючий та некоммерційний характер [3, с.60] з дотриманням норм професійної етики [4, с.6-7].

В свою чергу, реальні часткові цілі, яких належить досягти для одержання головного результату діяльності, складають зміст завдань, поставлених перед органами внутрішніх справ у сфері паблік рілейшнз. Варто зауважити, що ці конкретні задачі уточнюють ту чи іншу мету паблік рілейшнз і частково перехресшуються з нею.

Перш ніж визначити задачі паблік рілейшнз для органів внутрішніх справ, треба дещо уяснити: виходячи з вузького визначення «паблік рілейшнз», головним завданням буде формування позитивного ставлення, проте як, широке визначення орієнтоване на створення сприятливого середовища в цілому в суспільстві, в країні, в регіоні [5, с.16].

Узагальнення наукових розробок і накопичення досвіду паблік рілейшнз в різних сферах і напрямках діяльності дозволяє виділити *окремими завданнями*:

- вивчення громадської думки і формування її у бажаному напрямку;
- уникнення дій та засобів, що негативно впливають на громадську думку і загальне порозуміння (пошук загальних платформ і інтересів);
- визначення й втілення у життя методів, що пов'язані з покращенням людських відносин у межах групи і в масштабі країни в цілому;
- розвиток, підтримка і заохочування в професійних групах і громадській думці духу служіння реалізації методів в сфері інформації та соціальних відносин;
- безконфронтаційне вирішення проблем з урахуванням інтересів соціального оточення;
- забезпечення соціального партнерства і двостороннього спілкування з власними працівниками і «широкою» громадськістю через інформаційне насичення;
- покращення існуючих каналів комунікації і встановлення нових шляхів для двосторонніх інформаційних потоків;
- профілактика можливих конфліктів й непорозумінь з громадськістю;
- покращення соціально-психологічного клімату у (власних) трудових колективах, а також між керівниками і підлеглими;
- «боротьба» з небажаними чутками; підтримка позитивного іміджу.

В той же час, *самостійною задачею* є організація представницької діяльності з проведенням широкого кола заходів: прес-конференцій, презентацій тощо.

Згідно з Конституцією України (1996р.), Законами України «Про міліцію», «Про оперативну - розшукову діяльність», нормативними актами МВС України на органи внутрішніх справ державою покладено вирішення широкого кола завдань, які в загальному виді формулюються як захист прав, свобод і законних інтересів громадян від протиправних посягань, охорони громадського порядку, боротьби зі злочинністю, розслідуванні злочинів, забезпеченні безпеки дорожнього руху та інше.

Проте в реальності, задачі, що вирішує українська міліція, як і поліція Заходу, не обмежуються лише правоохоронною діяльністю, вони передбачають ще й надання різного роду необхідних населенню послуг. Зокрема, американські дослідники В. Леонард і Г. Мор стосовно США на основі аналізу існуючої практики називають ними: створення і підтримка у жителів конкретної місцевості почуття впевненості у своїй безпеці, надання послуг у разі екстремальних обставин [6, с.186-187] та інше. Але якщо в західних країнах ці положення мають своє юридичне закріплення у відповідних нормативних актах, що регламентують основи функціонування поліцейського апарату, то в Україні не має відповідного регулювання такого роду відносин.

Щоб усунути ці прогалини і значно розширити зміст ст. 2 Закону України «Про міліцію» щодо участі міліції у поданні соціальної та правової допомоги громадянам, сприянні у межах своєї компетенції державним органам, підприємствам, установам і організаціям у виконанні покладених на них законом обов'язків [7], доречно виділити наступні (спеціальні) завдання [8, с.278], на вирішення яких повинна бути направлена діяльність з публік рілейшнз органів внутрішніх справ:

- забезпечення зворотного зв'язку через контроль громадської думки, поведінки людей у спірних питаннях, що можуть позитивно або негативно вплинути на діяльність силової структури;
- консультування та вироблення рекомендацій і пропозицій для керівництва органів внутрішніх справ з питань прийняття рішень, визначення напрямків дій та зв'язків з населенням, громадськими формуваннями і організаціями, засобами масової інформації, іншими правоохоронними органами (закордонними також);
- реагування на громадськість через оцінку суспільних наслідків діяльності органу внутрішніх справ за тими чи іншими планами, програмами участі у комплексних заходах, здійснюваних органами місцевого самоврядування, іншими державними установами;
- виконання і оцінка діяльності органу внутрішніх справ з метою забезпечення розуміння цілей, завдань та зусиль, що здійснюються ним для їх досягнення;
- популяризація професії працівника міліції, корисності її для суспільства;
- налагодження взаємовигідних відносин з групами громадськості шляхом сприяння плідній взаємодії з ними;

– формування у суспільстві правової ідеології партнерства населення і міліції;

– розробка цілей, складання планів, створення соціальних умов, добір і підготовка кадрів, визначення засобів, іншими словами, управління ресурсами для виконання всього зазначеного вище.

Ознаками вирішення вказаних завдань є подолання кризових ситуацій, досягнення стійкої співпраці, позитивного ставлення й порозуміння з навколишнім оточенням, що є важливою передумовою укріплення правопорядку в країні і верховенства закону. Все це значною мірою підвищить рівень роботи органів внутрішніх справ на усіх напрямках діяльності.

Загалом оцінити ефективність комплексної діяльності з публік релейшнз для органів внутрішніх справ можна завдяки визначенню її чітких критеріїв, зокрема:

- відкритість комунікації;
- ретельність слідкування за точністю інформації, що надійшла із зовні чи поширена у самій установі та її перевірка;
- інформованість населення;
- об'єктивність оцінки органів внутрішніх справ суспільством;
- професійність і висока культура співробітників ОВС України;
- недопустимість адміністративної ізольованості усередині структури; внутрішня мотивація;
- соціальна відповідальність за неправомірність дій;
- оновленість кадрів органів внутрішніх справ;
- стійкість (приємної) репутації іміджу органів внутрішніх справ як в нашій країні, так і закордоном.

Список літератури: 1. Паблік релейшнз. Теория и практика. М., 2000. 2. Програма розвитку партнерських відносин між міліцією і населенням // Звіт перед українським народом МВС України від 16.12.1999р. 3. Яковлев И. Паблік релейшнз в организациях. СПб., 1995. 4. Блэк Сэм. Введение в паблік релейшнз. Ростов на Дону, 1999. 5. Почепцов Г. Паблік релейшнз. Навчальний посібник. К., 2000. 6. Bunyard R.S. Police: Organization and Command. Harper, 1993. 7. Закон України «Про міліцію» // Відомості Верховної Ради України. 1991. №4; 1993. №11. 8. Бандурка О.М. Управління в органах внутрішніх справ України / Підручник. Х., 1998.

Надійшла до редколегії 21.02.2001р.

Є.В.Петров,

ад'юнкт каф. цивільно-правових дисциплін

Нац. ун-ту внутр. справ

ІНФОРМАЦІЯ ЯК ОБ'ЄКТ ПРАВОВІДНОСИН

Сучасний етап суспільного виробництва характеризується бурхливим розвитком науки і техніки, розширенням масштабів інтелектуальної діяльності, підвищенням ролі науки в розвитку суспільства і вдосконаленням його виробничих сил. В умовах науково-технічної революції та ринкових відносин надзвичайно виріс рівень розподілу суспільної праці і значення